

Arbeids- og sosialdepartementet
postmottak@asd.dep.no

Vår dato: 03.04.2020
Deres dato:
Vår referanse: NM
Deres referanse:

Korona – ferie og varslingsfrist

I forbindelse med de omfattende driftsutfordringer og permitteringer næringslivet står i som følge av spredningen av Covid -19, reiser det seg en del ulike spørsmål med hensyn til ferielovens bestemmelser og ferieavvikling i 2020.

Overordnet vil NHO understreke at NHO er opptatt av at arbeidstaker skal ha fri og nødvendig hvile – herunder ferie. Det er nå mange som har jobbet og fremover vil jobbe mye, og dette er slik sett særskilt viktig. Samtidig er det også slik at vi nå må sikre at viktige og kritiske samfunnsinteresser ivaretas, og vi må sikre at aktiviteten tar seg raskest mulig opp når det lettes på de restriksjonene vi nå har på samfunnslivet. På denne bakgrunn fremmer vi noen forslag som er ment å ivareta disse hensynene.

Det vil våren 2020 i mange bedrifter hefte usikkerhet mht hvor lenge permitteringer i bedriften vil vare. Videre er det, avhengige av bransje, sannsynlig at aktiviteten vil kunne ta seg opp i stor grad senere på året. Disse forholdene innebærer at det kan være ønskelig at ferie avvikles på et tidspunkt i forkant slik at man ikke står tilbake med mye uavviklet ferie når aktiviteten tar seg opp igjen.

Ferieloven fastlegger at hovedferie på 18 dager skal legges i tidsrommet mellom 1. juni og 30. september, etter to måneders varslingsfrist. I den tidligere loven (før 1988) var fristen 1 mnd. Fristen er en ordensforskrift og kan fravikes ved særlige grunner. Det er allment antatt, jf. også Arbeidstilsynets forståelse, at det kan fastlegges ferie på alminnelig måte også for ansatte som er permittert. Feriefravær trer da i stedet for permitteringen i de aktuelle uker.

Idet kan hefte usikkerhet mht når aktiviteten tar seg opp og det samtidig kan være behov for å avvikle ferie på et tidspunkt der aktiviteten er lav, mens det kan være behov for mye arbeidskraft på andre tidspunkter, kan det være hensiktsmessig å se på om enkelte bestemmelser i ferieloven kan endres.

- 1. For det første ber NHO om en endring i ferielovens fristregel** slik at det kan fastsettes ferie med kortere frist uten å behøve å foreta en vurdering av om det foreligger "særlige grunner". Det vil gi de bedrifter der det er usikkerhet mht behovet for arbeidskraft i sommermånedene en mulighet til å avvente og fastlegge ferien på et senere tidspunkt, når situasjonen er mer avklart. En hovedregel om fastlegging av ferien kortere tid i forkant vil samtidig gjøre det enklere å fastlegge noe ferie på et tidligere tidspunkt, mens aktiviteten er lav, for om mulig å begrense omfanget av permittering e.l. og sikre

tilgjengelig kapasitet senere på året. NHO foreslår en frist på 4 uker for fastlegging av hovedferie i ferieåret 2020 som en hovedregel, men fortsatt slik at det åpnes for kortere frist ved "særlige grunner". Hva gjelder restferie (de 7 virkedagene som arbeidstaker etter ferieloven § 7 (2) kan kreve å få avviklet samlet), bør den kunne fastlegges med en frist på to uker.

NHO foreslår også at det tas inn i ferieloven en ordning som gjør at ikke ferie for de over 60 år ensidig kan legges i perioder hvor virksomheten har behov for arbeidskraften. Dette kan gjøres ved at det for ekstraferien i 2020 må foreligge en enighet om avviklingen.

- 2. For det andre ber NHO om en endring i reglene om hovedferie.** Det bør sees på en åpning for å endre antallet uker som må avholdes innen hovedferieperioden slik at det er mulighet for at mindre enn tre uker må avholdes innen denne. Igjen kan dette ha betydning dersom aktiviteten tar seg opp på et senere tidspunkt, og det da er uheldig at store deler av arbeidsstokken må avvikle tre uker innen samme tidsrom. Det foreslås at dette begrenses til to uker, eventuelt med særlige tilpasninger/vilkår.
- 3. For det tredje ber NHO om en presisering i muligheten for arbeidsgiver til å endre allerede fastsatt ferie.** Slik endring kan etter ferieloven bare foretas når avvikling av den fastsatte ferien på grunn av uforutsette hendinger vil skape vesentlige driftsproblemer, og det ikke kan skaffes stedfortreder. Dette vil slik NHO forstår bestemmelsen i mange tilfeller gi hjemmel til å endre ferie som følge av særlige driftsutfordringer knyttet til koronoaviruset. Bestemmelsen er imidlertid skjønnsmessig, og kan skape usikkerhet. NHO foreslås at bestemmelsen endres med sikte på å ta opp i seg muligheten til å endre ferie som allerede var fastlagt før konsekvensene av virusutbruddet oppsto, i tråd med punktene 1. og 2.
- 4. For det fjerde bør det sees på mulighet for å utbetale/overføre ferie som ikke kunne avvikles**
En del bedrifter anser at det vil kunne bli et økt arbeidskraftbehov som gjøre det utfordrende å få avviklet hele ferien i 2020. Dette gjelder spesielt de samfunnskritiske virksomheter, men også andre som ikke direkte er definert som samfunnskritiske. Ferieloven har i dag begrensning på hvor mye ferie som kan overføres til neste år, og det er ikke anledning til å avtale "utbetaling" av ferie som ikke ble avholdt. NHO ber om at det sees på muligheter til endringer i dette inne de rammene EU retten setter.

Vennlig hilsen
Næringslivets Hovedorganisasjon
Område arbeidsliv

Nina Melsom
Direktør